

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Ndc/5/2026
Identifikačné číslo spisu:	8124203326
Dátum vydania rozhodnutia:	30.06.2026
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:8124203326.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti o maloletého Š. F., narodeného X. H. XXXX a maloletej Y. F., narodenej XX. E. XXXX, obaja zastúpení opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, matky H. H. F., narodenej XX. E. XXXX, Z. XXX, toho času Y. XX, zastúpenej advokátom Mgr. Drahoslavom Potočekom, Košice, Čajakova 5, a otca E. F., narodeného X. C. XXXX, Z. XXX, zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Troščákom, Prešov, Bayerova 15918/10B, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Prešov a Úradu komisára pre deti, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25P/69/2024, o návrhu otca na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25P/69/2024, Okresnému súdu Liptovský Mikuláš n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov predložil v zmysle § 39 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej tiež len „CSP“) v spojení s § 2 a § 4 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) spis vedený na tomto súde pod sp. zn. 25P/69/2024 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“) za účelom rozhodnutia o návrhu otca na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti.

2. Vec predložil s odôvodnením, že dňa 27. apríla 2026 mu bol doručený návrh otca na prikázanie veci inému súdu, ktorým žiadal, aby najvyšší súd vec vedenú na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25P/69/2024 prikázal Okresnému súdu Liptovský Mikuláš. Návrh podal z dôvodu, že otec ako aj maloleté deti Š. a Y. stratili akúkoľvek dôveru vo vzťahu k všetkým sudcom Okresného súdu Prešov a Krajského súdu v Prešove, ako aj ďalším osobám na týchto súdoch pôsobiacim, a to v dôsledku nezvládnutého výkonu rozhodnutia, počas ktorého malo byť voči mal. Y. použité násilie. Taktiež otec poukázal na odmietavý postoj Okresného súdu Prešov vo veci preverenia doteraz vykonaných znaleckých posudkov, ktorý má podľa jeho názoru za následok nedostatočné zistenie skutočného stavu veci.

3. Okresný súd Prešov v súlade s § 4 CMP, podľa ktorého, ak bol podaný návrh na prikázanie veci z

dôvodu vhodnosti, majú právo vyjadriť sa k návrhu tí účastníci, ktorých účasť v konaní vyšla najavo v čase podania návrhu, vyzval matku maloletých detí, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, Okresnú prokuratúru Prešov a Úrad komisára pre deti na vyjadrenie k návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti. K predmetnému návrhu sa vyjadril Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov a matka maloletých detí. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov ponechal rozhodnutie na úvahe nadriadeného súdu, matka považovala návrh za nedôvodný. Ostatní účastníci sa k návrhu nevyjadrili.

4. Podľa § 39 ods. 2, ods. 3 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený obom okresným súdom zhora, príslušný podľa § 39 ods. 3 CSP, posúdil opodstatnenosť dôvodov návrhu na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti a dospel k záveru, že návrhu nie je možné vyhovieť.

7. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania (účastníka civilného mimosporového konania) na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového (mimosporového) konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rôznu povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. Dôvodom prikázania veci z dôvodu vhodnosti nemôže byť nesúhlas s konkrétnym postupom príslušného súdu alebo predpoklad kladného rozhodnutia iným súdom a podobne (uznesenie NS SR z 28. júna 2018 sp. zn. 8Nds/2/2018).

8. Podľa článku 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu aj sudcu ustanoví zákon. Podstatou práva na zákonného sudcu je, že príslušnosť súdu pre riešenie konkrétnej veci sa musí riadiť vopred stanovenými pravidlami, a že podľa vopred stanovených pravidiel sa musí odohrávať aj pridelenie veci konkrétnemu sudcovi alebo senátu v rámci takto určeného súdu. Zásada zákonného sudcu predstavuje jednu zo základných záruk nezávislého a nestranného súdneho rozhodovania v právnom štáte a podmienku riadneho výkonu tej časti verejnej moci, ktorá bola súdom ústavne zverená. Dodržanie všeobecných zákonných podmienok určenia príslušnosti súdu je zárukou toho, že nedôjde k svojvoľnému určovaniu príslušnosti súdu, ktorého cieľom by mohlo byť ovplyvnenie výsledku súdneho rozhodovania (pozri aj nález Ústavného súdu Českej republiky z 12. marca 2009 sp. zn. III. ÚS 529/08)

9. Aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP s poukazom na uvedené prichádza do úvahy len vtedy, ak sú pre takýto postup dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných subjektov konania.

10. Podľa názoru najvyššieho súdu špecifiká daného prípadu navrhovanú delegáciu veci neopodstatňujú. Dôvody uvádzané otcom, ako je strata jeho dôvery ako aj dôvery maloletých detí vo vzťahu k všetkým sudcom Okresného súdu Prešov a Krajského súdu v Prešove, ako aj ďalším osobám na týchto súdoch pôsobiacich, a to v dôsledku nezvládnutého výkonu rozhodnutia, počas ktorého malo byť voči maloletej Y. použité násilie, taktiež podľa tvrdenia otca odmietavý postoj Okresného súdu Prešov vo veci preverenia doteraz vykonaných znaleckých posudkov, ktorý mal podľa jeho názoru za následok nedostatočné zistenie skutočného stavu veci, nezodpovedajú kritériám, ktoré by bolo možné relevantne

zohľadniť pri prelomení práva sporových strán na zákonného sudcu a uvažovaní o prikázaní sporu inému súdu. Predovšetkým je nutné uviesť, že uvádzané dôvody delegácie sa týkajú výlučne nesúhlasu otca s konkrétnym postupom príslušného súdu, ktorý ale s poukazom na ustálenú súdnu prax nemôže byť dôvodom prikázania veci z dôvodu vhodnosti inému súdu. Ak otec tvrdí, že stratil akúkoľvek dôveru vo vzťahu k všetkým sudcom a ďalším osobám pôsobiacich na Okresnom súde Prešov a Krajskom súde v Prešove, nemôže byť takéto tvrdenie hodnotené inak, ako jeho výlučne subjektívne vnímanie, resp. pocit. Rovnako nesúhlas otca s preverením znaleckých posudkov a jeho námietky k zistenému skutkovému stavu sú opätovne iba subjektívnym hodnotením postupu súdu. Čistá obava, resp. viera, že iný súd rozhodne inak alebo priaznivejšie nemôžu byť dôvodom delegácie veci inému súdu.

11. Úlohou najvyššieho súdu v tejto veci bolo posúdiť, či sú dané dôvody pre výnimočné použitie inštitútu vhodnej delegácie a rozhodnúť, či by konanie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš bolo z komplexného pohľadu na posudzovanú vec hospodárnejšie, rýchlejšie a spoľahlivejšie než na miestne príslušnom Okresnom súde Prešov a takýto záver nebolo možné po posúdení predloženého spisu konštatovať. V zmysle rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky možno prihliadnuť najmä na mimoriadne pomery účastníka konania, ako sú pohlavie, vek, zdravotný stav, rodinné pomery a pod. (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 9. decembra 2009 sp. zn. I. ÚS 379/09). Obdobne, pomery účastníka konania, ktoré môžu byť dôvodom pre prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, vidí aj Najvyšší správny súd Českej republiky najmä v okolnostiach sociálneho a zdravotného charakteru, ktorými sú napríklad starostlivosť o dieťa alebo o bezmocnú osobu, tehotenstvo, zlý zdravotný stav alebo invalidita (uznesenie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky zo 6. decembra 2016 sp. zn. Nad 283/2016).

12. Najvyšší súd po preskúmaní veci predloženej mu na rozhodnutie nezistil také výnimočné okolnosti, ktoré by odôvodňovali premisu o hospodárnejšom alebo efektívnejšom prerokovaní veci Okresným súdom Liptovský Mikuláš. S poukazom na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, preto návrhu otca nevyhovel.

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.